

VAKWE, TEELELENI !

Ovihipululo mOludhimba



Ovihipululo mOludhimba

Okambo haka ka sonekwa kOvadhimba mbava li
moWorkshop yOkulilonga Okusoneka

muMutungambula 1999
mOpuwo



Dhimba Bible Translation
& Literacy Project

© Dhimba Bible Translation & Literacy Project, 2000

Reprinted in July 2003

Published by
DHIMBA BIBLE TRANSLATION
& LITERACY PROJECT
PO Box 129
Opuwo
NAMIBIA

ISBN 99916-767-0-8

OTJILIMO

OMUDHANTU NAHI NGUU HOLE OKUTELA OMAKUYA MONDJILA.....	7
OMUKADHONA OMUWA NGUU ANYA OVANTU.....	8
OMUNTU NGWAA LI NOVIPUKA VYE VITATU	9
EHULI LYANDHOLOLUME.....	11
OMBANDJE NEUNGU.....	13
OTJIHIPULULO TJONGANDU NONTOTO.....	15
OMBISI NOMBWA KOUYENDA.....	17
ONDIMBA NEUNGU.....	19
EKWALA NOMBEU	21
OMBWA NONDHU	23
OUPANGA WONDIMBA NOMBANDJE MAU TEKA	24
OTJIMBULU, ONKOMBO NOMBWA	27
EKOPO LYA HUPA KO KOMUTJILA	29
HATJOYE, NGAILE TJI LI POOVE.....	31

OMUHANGU

Teeleleni nawa, ne mu koneke. Okambo haka ka tumbala unene komutangi kese omunene ne ondele. Me lilongo otjingi ngahitji li ovhipululo nodhongano.

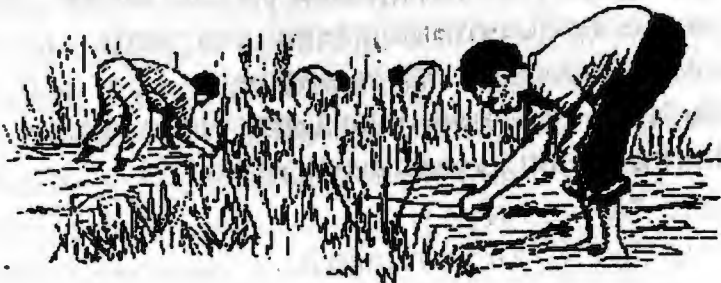
OMUDHANTU NAHI NGUU HOLE OKUTELA
OMAKUYA MONDJILA
kuAngelina S. Hangalo

Kwa li omudhantu nguu, uwa oKapeya.
Omudhantu nguka wa li aa puha, nahi u hole
okuninga ovipuka mbihavi na thina namutwe.

Kapeya nahi u hole okutela omakuya
mondjila mumu enda ovantu, amava dhi kolwii.
Otwiingi omakuya ngoka a monetha ovantu
ovihuna, odhondele ve liveta ko modhompadhi.

Etango limo wa tela omakuya mondjila, ye
ha i kolukanda. Pokudha kolukanda, wa
dhimba okutya wa tela omakuya mondjila,
mokonda wa nwine onkela ha pyaluka unene.
Kapeya we liveta modhompadhi adhihe, hadhi
thulu. Wa kala ovivike vivali melimba ahama
ende.

*Takametha ouvi mbumo ningile omukweni
muhuka owo ye!*



OMUKADHONA OMUWA
NGUU ANYA OVANTU
kuThomas U. Mutilwa

Kwa li ondele omuwa omukadhona nguu anya ovantu. Wa li omukadhona womuthika omuwa, owomaenya molutu, nguu tiwa oKahakayala.

Okutya ondele ngoka omukadhona wa tyaa lukulu okutya maku ya ondele omudhantu ngume ya oku mu nepa olukupo. Odele ngoka omudhantu aa hiti monganda, omukadhona u uta okwiimba ha tyaa: "Aame omwiingona watate nameme, hi piti moyetu, mumba yumukilwa. Amba putala ndji tyaa: 'Vakwanganga!' Amba tihula he tyaa: Kohungu omwaalu kondundu yetu Omwaalulangombe, ndjaa tjunine okakadhona kolukupo haka tyaa: 'Hime i uke kolukupo, ondundu yetu ya moneka.' "

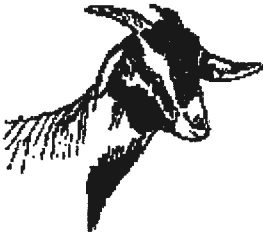


OMUNTU NGWAA LI NOVIPUKA VYE

VITATU

kuHilya-Mwankemba Tolu

Kwa li omuntu umo ngwaa li novipuka vye vitatu mbii lilya. Omuntu nguka wa li nondjila onde. Okutya nee otjee na ovipuka hembu: eungu, onkombo nehodhi. Vya li vitatu.



Okutya he ya pomulonga. Pomulonga mpoka mpae ya, ma hala okuyaukitha ovipuka mbyoka vitatu, masi kaatji tjiwa okuyaukitha tumo avihe. Wa thele okutwala tjimo natjimo.

Otjaa soka ha tyaa: “Me yaukitha vi ovipuka hembu? Ndimba twala olutenga ehodhi, me vadha eungu alya li onkombo, ndimba twala eungu, onkombo mai li ehodhi. Me ningi vi vakwetu?” Omuntu we ihamenenwe. Ha mono okutya napano ma twala onkombo tjikoohehinya nomulonga. Ha twala onkombo, ha tjuna okuya okwiila eungu, ha yaukitha, hiaa i hunya onkombo ha dhi ko nayo, haku thiwa eungu, ha eta onkombo hehu, ha twala ehodhi keungu mokonda

eungu kali li ehodhi okutya, tjau he ya uke okuwana onkombo. Tjau ha i nondjila ye.

Okutya tjau li ovihuna vala pokuyaukitha ovipuka mbyoka vitatu. Otjhipululo hika tjau hulile hempa.



EHULI LYANDHOLOLUME kuDaniel Mbalundu



Kwa li omulumentu ngwa li nondele ye omudhantu, ena lye oNdhololume, Ndhololume wa li nompandje. Ihe ve liyalele naina yodhondele hembra. Ha kupu omukadhintu umo uke.

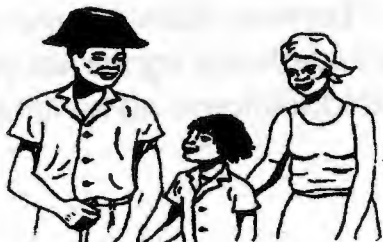
Omukadhintu ngoka va kala pamo naye olule katee a ningi omuṭimba.

Omukadhintu ngoka wa heela omulumentu we ha tyaa: “Ame ndji hala okulya ehuli lyaNdhololume.” Omulumentu wa pula omukadhe ha tyaa: “Nge ninge vi okutya opo ndji mone ehuli lyaNdhololume?” Omukadhe wa tyaa: “Ka dhipae Ndhololume.” Tainkolo va li amava popi nyahi, ompandje yaNdhololume we tji tyaa okutya Ndhololume ma dhipawa. Omukadhintu wa tuma ompandje yaNdhololume, a ka tyave odhonkuni.

Tainkolo Ndhololume aa ka litha, omukadhona nguka wa ya hoka huku dha naNdhololume aa ka lithile, ha utu okwiimba

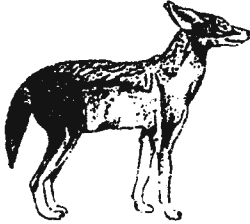
okaimbo haka tyaa: “Ndhololume yatate, Ndhololume, himo ya monganda omavele ngamo pewa kootate nameme ho nu Ndhololume, ve ku twiile ko okahemba nokawanga Ndhololume!” Ndhololume ha tyaa: “Mba tee, mba tee munitjandje, tambula okadhila u ka yothe munitjandje.” Omunitje ha ka tambula okadhila, ha tjuna konganda. Hiee ya konganda, ha utu okuyotha okadhila ke. Ama yotha, u alangatetha vala momuto mbwa pupyala, ye ha utu ndaile okulya, ina hiee mu momo, he mu kalaene ha tyaa: “U tjilai tjanavi, okadhila yotha komakala ka pye, ove u lye.”

Ndhololume hiee ya, ihe ha tyaa: “Ndhololume tambula omavele u nwe.” Ndhololume omavele ha pa odhombwa. Ihe he mu pula ha tyaa: “Mo ningile tji nyahoka ndele yandje.” Ndhololume ha tyaa: “Mbyoka ovitjampitjampi ovipuka vyopaingona.” Ihe he mu yetha, ha tjuna komukadhe oku ke mu heela hitja ningi Ndhololume. Omukadhe wa li aa yumana unene mena lyokutya wa li ama hala ehuli lyaNdhololume atjaa ke li mwene opo e li lye.



OMBANDJE NEUNGU

kuK. Veronika Kapata



Lukulu ovithitu nahi hivi popya. Otjo kwa li Ombandje nEungu. Ombandje ya li aya ti ondjala unene, hai heele Eungu hai tyaa: “Ku na otjiunda tjodhonkombo, hitji li hehwinya, ngatu ende tu ka vake, tainkolo ovantu ava lala.” Eungu hali tyaa: “Eewa.” Okutya hava i, hiva vadha popedhi, Ombandje hai tyaa: “Ngatu the omalungi etu, mumatu ya okuholama, atwa hupulwa kovene wotjiunda.” Eungu hali tyaa: “Eewa, ngatjo tu ninga.” Ombandje hai tyaa: “Ove tha olyandje, ame ndji the olyoye.” Eungu hali tyaa: “Avihe oviwa ngatjo tu ninga.” Hava tha omalungi awo, hava mana.

Okutya hava i motjiunda, hava utu okulya odhonkombo. Tainkolo amava li Ombandje hai ka dhamuka okuya komalungi, i ke liyeleke okutya Eungu lya tha nawa ne lya ningi ovineya ngaye hiaa ningi. Mokonda Ombandje ya tha vaia okalungi okanunu, yo hai tyaa: “Mba mana.” Ombandje hai dhi ko,

hai ya motjiunda, hai utu okulya nawa
mokonda ya mono okutya Eungu lya tha
nawa.

Eungu lya li amali li vala unene, lyo kalya li
ali tji i okutya elungi kali ile kokule. Konima
yokalurvedhe okanunu ovantu hava imuka po,
hiva tee odhonkombo himadhi wondala, hava
tjindi odhompani dhokutona himatji yayetha
odhonkombo. Eungu nOmbandje hivya mono
ovantu, havi inkolo okunana komalungi.
Ombandje hai hiti. Eungu melungi ka lya li
amali yauka mo okutya hali tonwa, Ombandje
hai hupu.

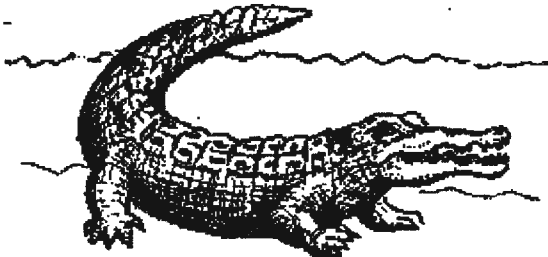


OTJIHIPULULO TJONGANDU NONTOTO kuFestus M. Beredy

Lukulu kwa li Ontoto nOngandu, okutya Ontoto i kala pomuti mbuu li popedhi nomulonga. Okutya okalele kOngandu okakadhona ka li okapanga nOntoto.

Ina ya heela okangandona hai tyaa: “Ndji hala omutima wontoto ndjoka, okutya muhuka mu ithana, mu ye naye, ndji mu lye po.”

Okutya etango limo okakadhona haka i kOntoto ndjoka oku ke i heela okutya indjo tu ka yuhale koyetu. Ontoto hai tyaa: “Ame hi tji i okuywaa momulonga.” Okangandona haka tyaa: “Ame me ku veleke.” Tjau Ontoto hai itavele, okutya hive ya pokati komeva, okangandona haka tyaa: “Iya mbe ku tumwa ku meme kwa tiwa ma hala omutima woye.” Ontoto hai tyaa: “Otjitjii hiho ntjeelele lukulu, ame omutima mbe u thii kontai, hundji kala, ngatu tjune tu ke u ete.” Okangandona haka i itavele



okutjuna. Ontoto hiye thiki hai londo komuti hai tyaa: “Kulai tuu, ove wa mwene pi otjipuka hitji enda ahatji na omutima. Ka heele nyoko okutya andaa ma hala omutima, nga ithe mo owe.”



OMBISI NOMBWA KOUYENDA
kuEsther Tjuunduwa



Ombisi ya usika omukadhona kotjilongo hitji tiwa Ovikange. Ombisi i kala amai ka talelapo omuthukona wayo kotjilongo soka. Etango limo Ombisi hai kongo Ombwa, va ende nayo kouyenda. Ombwa hai itavele okutwaletha ko omukwawo kouyenda. Tainkoko va li mondjila amava i kouyenda,

Ombisi ya heela Ombwa hai tyaa: “Ove u hole omaṭipa, nyoo himatu i kouyenda, ho ka lombokela omaṭipa ngamaa yekelwahi kovakweni.” Ombwa hai itavele soka hitja popi omukwawo, hai tyaa: “Hime tji ningi.” Hava ende naa katee monganda moka mumava hala. Hava lyepethwa nawa, hava pewa ovipundi nombulunga. Ovene wonganda hava tyaa: “Toleni mo ovayenda, mbamwa ende mOmutenya mbwaa pupyala.”

Ombisi hai i mo hai tyaa: “Haku popya okulila hatjimo otjidhimaluko vala otjo tje tu eta.” Okudha mpoka ovayenda mboka

Ombisi nOmbwa hawa pewa ovikulya, va ka lye melimba nomuthukona wawo avetatu.

Hiva mana okulya, ondele he ya okweeta ovimbala, epalamo enene, ondele ha yekelehi eṭipa, Ombwa hai lomboka kotjitaafula oku ka thinta eṭipa. Ombwa hai yambululitha Ombisi kooinaivi okudha mpoka oupanga wOmbisi nOmbwa hau teka.

Ombwa aya mono Ombisi, ii lamba mokonda ya ninga otjipuka otjivi kombisi



ONDIMBA NEUNGU
kuTheophilus M. Tjapuha



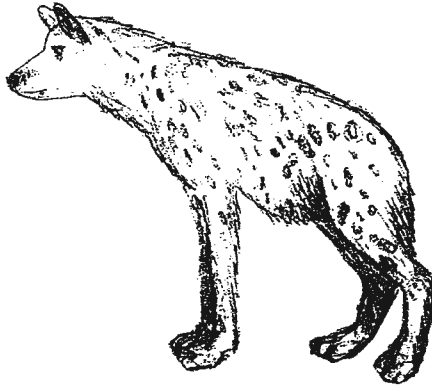
Lukulukulu kwa li Ondimba nEungu. Va kala omapanga omanene ngaa kala pamo apehe. Etango limo Ondimba ya heela Eungu hai tyaa: “Ngatu dhipae oomeme.” Eungu hali itavele, va dhipae owoina. Tjau hikwa toko have liyapuka, Eungu hali i, nondimba hai i. Okutya Eungu hali thikile okudhipaa po ina. Ondimba ina hai mu holeke kohi yewe.

Tjau hava kala nyahoka, Eungu otjo li ya tuu koyoOndimba nani Ondimba ina ya holeka kohi yekunkwa. Andaa Ondimba mai kunku ovilya vimo otjo mavi wile mwiina, ina otjo ma li. Napano tjampwa tuu Ondimba amai kunku ina u kala ama imbi ha tyaa: “Kunka nawa Ndimba yandje ho holele Eungu ndyaa lya ina.”

Etango limo Eungu hali pula okutya, otjitji himatji imbi? Ondimba hai tyaa: “Aai, soka ewe vala mali popi.” Nani Eungu mali hala okutala okutya mewe mu na tji. Okutya

etango limo hava ka yeva uke. Okutya wo have liyapuka, Iyo Eungu hali i pewe lyOndimba okukunka. Ina yOndimba ha utu okwiimba. Eungu ewe hali li tendula po, ina yOndimba hali mu li po Iyo hali i.

Ondimba hai ya, hai utu okukunka, pewe pa tya thiluu. Ondimba hiya tendula po, ina wa liwa po. Hai tameke okulila. Ondimba ya li amai lilile pomulilo. Eungu hali ya pomulilo, hali pula Ondimba hali tyaa: “Mo lilile tji?” Ondimba hai tyaa: “Aai, ndji li momwithi.” Okudha mpoka hai utu uke okulila. Eungu hali pula hali tyaa: “Mo lili tji?” Okutya tjau Ondimba hai ka inkola, hai ka enda amai lili hai tyaa: “Me lili memel!”



EKWALA NOMBEU

kuL. Tjimbundu



Ombeu ya li osekulu
yomotjilongo tjimo. Ompela
yawo yotjilongo soka i
koyela kombanda
yomulunga. Napano Ekwala
nOmbeu va li nompela.
Ekwala hali tetha ombata

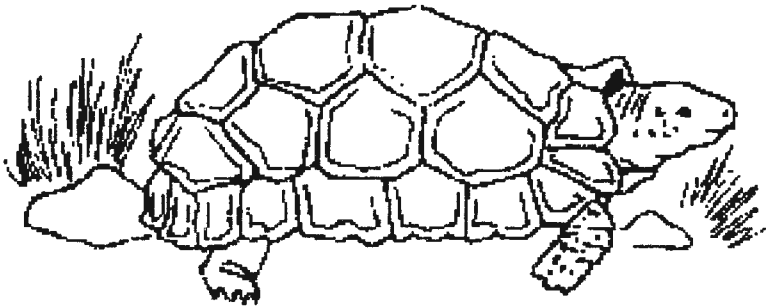
okutya Ombeu mai paeke vi kombanda
yomulunga.

Ombeu hai heele Ekwala hai tyaa:
“Komuhuka himo ya ponganda yandje pitila po
omungome wandje! Nge ku vadhe nawo
kombanda yomulunga.” Ekwala a, hilye ya
ponganda, Ombeu kai mo. Ekwala hali tjindi
omungome tee kombanda yomulunga. Napano
omakwala aehe haa ongala okukevelela Ombeu.
Nani otjipuka hitja tjindwa kEkwala hamungome,
Ombeu i li mekonko lyomungome. Ve ke lihaka
vala omakwala hiee ya aehe. Napano a
limokukevela vala Ombeu.

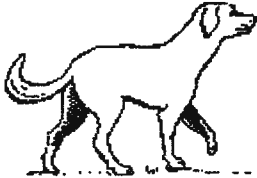
Ombeu ya tukuluka vala popedhi, pokati
kawo hai tyaa: “Mwe ye ae?”

Omakwala haa itavele haa tyaa: “Yoo, twe
ya.” Omakwala haa pula: “Ove wa ende putji?”

Ombeu hai tyaa: “Ngatu tji mana okukoya ndji mu heele.” Hiva mana okukoya, Ombeu hai ya pomungome. Napano hiya tala mekonko lyomungome mpa ya dhi. Omungome mau ngala wa liwa. Ombeu hai pula hai tyaa: “Kwala, omungome wandje we u li?” Ekwala hali tyaa: “Mbeu li naluni?” Hava i mokutanguna nOmbeu. Nani Ombeu mai taendha ounongo wokuheluka komulunga. Ombeu hai lombokele Ekwala mokulu, ngambamava lu. Ekwala hali tuka komulunga hali wilile pahi. Hatjau, Ombeu mokulu hai dhi mo. Ekwala hatjau hali pewa onkali yokuthuta omungome wovantu.



OMBWA NONDHU
kuM. Lena Ruhozu



Ombwa nondhu ovipuka vyomonganda. Ondhu otjipako hitji tila Ombwa unene.

Ombwa nandaku tiwa ya kolelwa modhondhu kai ilile odhondhu.

Ondhu otjipako hitji tya, atja mono Ombwa tji kainkola.

Ondhu aya mono Ombwa otjo i ka inkola, hai i nokuti. Etango limo hai ililile.

Ombwa otjipuka hitji tekulilwa okutakametha onganda, omutenya nouṭiku, nolurvedhe aluhe, yo uke i tekulilwa movipako.

Ombwa nOndhu ovipuka mbiwa thele okukala navyo monganda. Tu vi hole mokonda oviwa.

Ombwa ya ama ovanu unene, mokonda i lala amai wedha ouṭiku noku tu amena kovithitu.

Ombwa otjo ya tumbalela mokonda i na ovilinga mbi li nyahoka, vyo oviwa unene.



OUPANGA WONDIMBA NOMBANDJE MAU
TEKA

kuReijo D. Mbalundu naEsther Tjuunduwa

Lukulu Ondimba
nOmbandje va li ovalumentu
omapanga omanene. Pokati
kawo nahi kapa pitwa naa.
Ovantu mbaka va kulila pamo,
va kala pamo, va lya pamo
nokudhana pamo.



Etango limo va li ava ta
ondjala unene, wo kava li
nondunge yokutya mava mono tji himava li.
Otjo va yuhala hindava lala nondjala. Hikwa
tji, otjo ve lipula hava tyaa: “Ngatu ka yeve,
pamo matu mono tja tjokulya.”

Hiva i, otjo ve tijilwa amava endaenda
hempa na hempenya, atja kave na hiva mona
ndaile okulya. Hikwa tji, otjo ve lipula uke
hava tyaa: “Ngatu ende komulonga pamo
matu ka mona ko nandaile odhongondje tu
litiee vala.”

Hive ya mondjila okuya komulonga, va
kevauka. Hiva tya nyahika kuta huva dhi
nako, maku dhi omukadhona ngwaa tjindi
otjimbala pomutwe, ngume ya nokuwo.

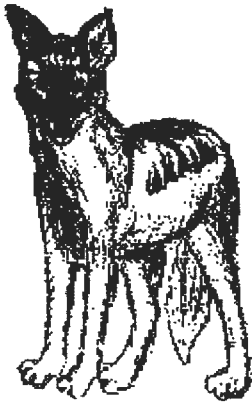
Ondimba ya heela Ombandje hai tyaa: “Ove, elompaeli omuntu wa tjindi odhondya, matu ningi vi okutya tu mu nyeke tjo, nte tu ka lye?” Ondimba ya heela omukwawo hai tyaa: “U tji i tuu okutya ovantu ve hole onyama? Napano ame me liṭitha pontyo yondjila, ye aa mbono, otjimbala ma tula, eye a ndjithe po. Okutya ove mo holama, aa tula, hime ya a ndjange po, ove otjimbala ka inkolethe, ye hima tala koove, ame me ka inkola.”

Ovalumentu otjo va ninga ngahi va soko. Ondimba ye liṭitha, yo Ombandje hai holama. Omukadhona wa ponoka po kanunu pOndimba, he ke i mona olwanima. Hia mono Ondimba, otjimbala ha tula pohi a ka nyange onyama ye. Tja tya vala kOndimba ke ya thika, yo Ombandje otjimbala ye tji li po odhonkita.

Omukadhona a ka tale, otjimbala tja piti nOmbandje, ha linguluka, a ka lambe. Ye hunya Ndimba we li yele po, otjiwanene okomulonga. Omukadhona opo e thiwa a kulama vala. Mokonda tja tya tuu otjimbala tja piti, Ondimba nahi ndjee tje ka nyanga nayo ya piti.

Ondimba nOmbandje hive ya pomulonga, va kala amave lipula okutya omungome wetu

matu u li natji. Ondimba ya yandjele onduge hai tya: “Nguu na omutjila omule, oove, yava omutjila woye momeva, awa mono okutya odhohi dha kambula, ove ho u itha mo, ame odhohi me kambula tainkolo hadhi ya wako.”

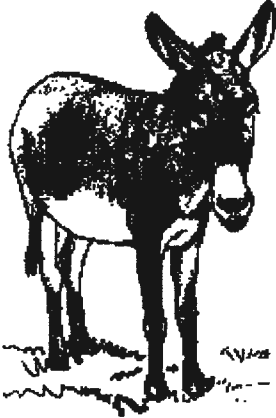


Ombandje ya itavela, ha tjo i ninga. Hitja li wo otembu youtalala, Ombandje hia twaa mo omutjila odhohi kaadhi li. Otjo ya kaleka mo omutjila wayo katee omeva a ile ovikangwa, mbunya hau ka katele. Ondimba ya heela Ombandje hai tyaa: “Ove, ngatu ende anda odhohi kadhi po, tu ka lye vala omungome awiika.” Himai popi nyahi, i tji i okutya Ombandje kaai dhi po uke, Ondimba omungome i tha oku ka lya aika. Ombandje ya tya tuu i nyungutithe omutjila, omutjila kau nyunguta. Ondimba hia mono okutya Ombandje kaa i nyunguta, otjo ya itha po omungome hai ka inkola, hai ka lya aika.

Ombandje ya mona okutya omukwawo we mu ningi ovineya. Mpamava wanene mapa ka teka odhonkunya. Okudha ketango ndyo Ondimba nOmbandje kave litya onge ndjoka.

OTJIMBULU, ONKOMBO NOMBWA
kuPeter Mwaambelwa Muhomba

Otjimbulu, Onkombo nOmbwa vya kala
omapanga omanene, pokati kavyo koo
yumbu po otjimuti.

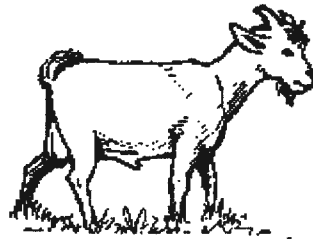


Etango limo omapanga
ngaka atatu e litwaa mondjila,
a ka valule komihoko vyawo.
Konima yokaluvudhe
okanunu kwa dha otjitukutuku
konima yawo, have tji
palaleke. Omwene
wotjitukutuku wa kulama, va
paeke. Kese umo
owomomapanga henga hiaa

thiki mpama helukile, wa palaleka otjitukutuku
a dhe mo.

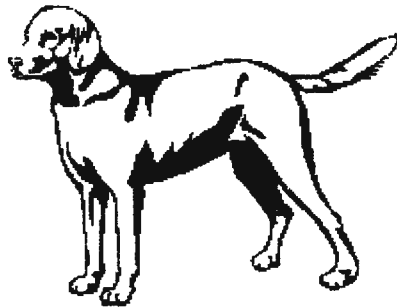
Otjimbulu otjo tja heluka olutenga, hatji
thutu omwene wotjitukutuku odhombongo
adhihe ndhaa pula.

Olutyavali Ombwa nayo
hai heluka mo. Hiya thutu,
ahamai pewa otjendja
yayo. Olutyatatu
onkombo, nayo hai heluka
mo. Hiya heluka, hai ka



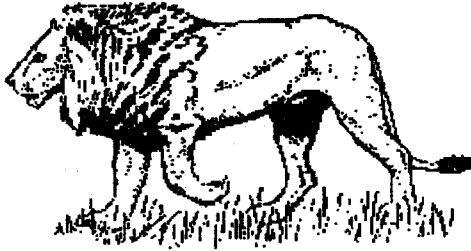
inkola vala, ahai thutile.

Moluedhe nduka lwanapano otjimbulu tji tya akwa dhi otjitukutuku, melila katji dhi mo, mokonda tja thuta otjitukutuku, odhombongo ndhaa pulwa komwene. Ombwa apehe aya mono etukutuku i li lamba, mokonda i pula ko otjendja yayo. Onkombo napano tji tya aya mono etukutuku i ka inkola. Mokonda i tila okupulwa odhombongo dhovantu.



EKOPO LYA HUPA KO KOMUTJILA kuReijo D. Mbalundu

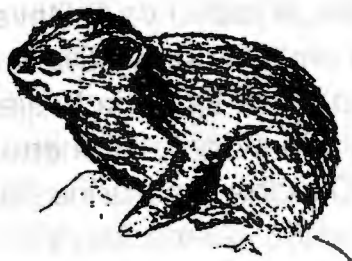
Lukulukulu ovithitu vya li nohamba yavyo. Ohamba ndjoka ya li Onkeyama. Onkeyama ya ithanene ovithitu avihe okuya vi tambule omitjila kwalukele tjimo. Ovithitu avihe vya ongalele ponganda yOnkeyama, kakele vala kEkopo ndihalya li po. Konima Ekopo otjo lye ke ya po, apa piti odhowola odhingi.



Onkeyama ya pula hai tyaa: “Amuhe opo mu li, mwe ya?” Vya yakele havi tyaa: “Yoo! Atjaa Ekopo kaliye ya.” Onkeyama ya uta okuyandja omitjila kukwalukele otjithitu hitja li po. Kwalukele tjimo tja li atje hulukilwa omutjila watjo. Pa li ehuluko enene ndihali tji i okuyelekwa. Okudha mpoka kwalukele tjimo tja ya nondjila yatjo. Avihe hivya i kodhoyawo, Ekopo otjo lye ke ya ndaile li

pewe omutjila walyo. Onkeyama ya pula hai tyaa: "Ove mo hala tji?" Lya yaka hali tyaa: "Me hala omutjila wandje." Onkeyama ya pula Ekopo hai tyaa: "Iya nahi u li pi, ovakweni himava pewa omitjila?"

Ekopo Iya yaka hali tyaa: "Nahi omokweenda tuu." Onkeyama hai tyaa: "Ove nguu ila Ekopo soka tji ngala okuningila wina, owola u i i, we i heelwa yokutambula omitjila. Napano ame hi na hime popi, me tya vala ovakweni omitjila va twala, vya pu po, kape na tja nandaile vala umo. Ovanene va tile: 'Ekungungu ndyaa enda omuhuka, olyo Iya vikile ombeu, okweenda kwoye kanunu mayaku ke ku hupitha ko kovingi.'" Okudha mpoka Ekopo Iya tjuna koyalyo nokuhali pelwe omutjila. Opo pa dha Ekopo hihali na tja omutjila.



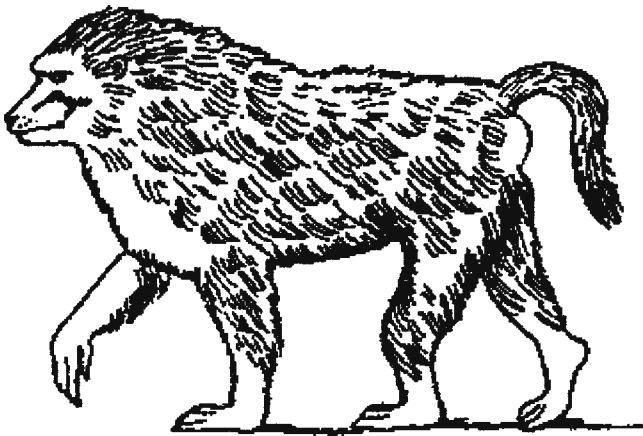
HATJOYE, NGAILE TJI LI POOVE
kuMulihulo Mbutika



Tu vi popya vala katu vi i nawa, tu vi hangununa vala katwe vi mwene. Mouye walukulu nahi ombula i loka nawa, ovyana vye yulile omapungu. Ohima otjo ya ya kotjana tjayo hai ka potola omapungu. Ngahi tu yi i, kai na mpai tjinda, okutya otjo ye likutila osaku yomapungu mokulu, hai kokolola. Mondjila hima yi koyawo, ya wanena nOntjima. Ontjima otjo ya lombokela osaku hai tyaa: “Osaku yandje owatate omukwatjoombel!”

Pa li odhombata kanunu, nguka ma tya osaku oyandje, omukwawo ma tya ame mba viki. Odhosekulu dha ithanwa, ovikoya vya ongana kohi yomunyandi omunene. Komaandelo ovikoya, pa ka moneka okutya Ohima hai puhu, osaku oyOntjima, hatjoye ngaile tji li poove. Mpaka Ontjima ya dha po amai linyandaele, yo Ohima omihodhi opo vya utila okutota katee mai ka thika koyayo. Momwenyo otjo mai tya: “Ku na muhuka!”
Kapa pitile omatango omengi, Ontjima

nayo hai ka tjinga. Pa li emundangala limo ndyaa tjaakana momeva, hoka Ontjima oko ya kala amai yotele okamutenya, yo otjo mai tala omeva himae lidhungadhunga. Omutjila womunene wa tituluka, hau ka tjava momeva, yo otjo mai lidhii pomeho nokuwoko kokumbinda. Ya ka tyaa vala omutjila hiwa kukuta. Omayoo a wanene ae. Ohima hai tyaa: "Naame omutjila wandje owatate



omukwandeke, okuvika haku kengelela, wa talele me ka twaa keonga lyandje, nyoo neova lyaowo."

Ontjima ya lomboka noumbandhi, yo aya kundu nokukumwa hai tyaa: "Okuvika kwatjo

kwoye u vika mbi li komalutu ovakweni?
Omutjila wandje owo mo tya, wa viki?”
Ohima hai tyaa: “Ame ndji li momeva, mundji
kala omo mba vikile omutjila wandje, hika
hatjo muntu ngaile tji li pomuntu omwene.
Ame hime hala odhingi, andaa otjo soka,
omunyandi ngau ka kombwe.”

Ovikoya vya utu, ovalumentu ovanongo
ovengi ve dhile okutya ahamapa neelwa
omuntu kongundhi. Ovalumentu ngahi tji li
oonguka owo kathingo ndo mu yaha, ndo mu
takele omukonda, nguu tiwa Ompo, naye opo
a li, oye a li ama kaletha poho ovipundi.
Onene yokuti nayo opo ya li. NooKankulu
opo va li. Ontoto ya li aya nyimi nokuteelela
nawa himatji popiwa kovantu avehe mokonda
ovantu ve litendela ovipuka.

Ondjou ya tona po olukalo, i yulike omatha
nandaku tiwa hayo i li oyene yokuti, noku ve
heela okutya ovikoya ngavi ute mokonda
otjipuka tja li okwenye. Vamo ngahi tji li
Odhongwe, Odhontoto, Ovitotongwe,
nOmikundakunda va halele oku i koya
ompidhidhikatjihako mokonda nawo ve na
omitjila mava hala okwaamena kena kawo
momitjila. Ombeu oyo ya ka teta ondjupa

otjinyo mokonda wo nOhima otjo naa
ngolutha netako vala.

Ya kulama hai vyuukilile nawa hai kambula
kotae yayo hai tyaa: “Valumentu, hatu dhimbi
ovhipululo. Otjoye ngatji kale naove, etango
ndinya kwa tilwe othipo yepungu
hayomulumentu hengu mokonda ya li konima
ye, napano hitja pona otjikwawo mpoka otjii?”
Yo nokukala pohi. Avehe ve li tala povipala,
vamo otjo mava kema, vamo otjo mava tya:
“Utatyeyi okutetwa omutjila naa!” Ekopo
mokonda lyo kali na oudheu
nomutjila, lya tya: “Ngatji ningwe, omutjila
ngau tetwe ko, u pewe omwene ngwe u viki,
ngwinya kwa tende ma hala oku ka hita
momeva nomutjila we.” Ekatana lya etwa
omutjila hau tetwa ko, Ohima hai pewa
omutjila wayo, hai ka tumba komongo, hai ka
enda amai yolo, omukoti wOntjima opo wa
utila mpoka.

Hawayo ngaile wa li komeho yayo.